

УДК 631.53.01:339.133

БАРБАН О. Б., БРОВКІН В. В., ПОПОВА О. П.

Український інститут експертизи сортів рослин, Україна, 03041, Київ, вул. Генерала Родимцева, 15, e-mail: sops@sops.gov.ua, тел. (044) 258-34-56

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВОЇ СИСТЕМИ «СОРТ» НА РИНКУ НАСІННЯ І САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Сорти рослин, які включено до «Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні», працюють на ринку і задовольняють потреби споживачів. Суб'єкти господарювання сьогодні потребують широкого інформаційного забезпечення комплексу господарсько-цінних характеристик та морфобіологічних ознак нових сортів. Результати державної науково-технічної експертизи сортів рослин оприлюднюються в офіційному виданні компетентного органу в сфері охорони прав на сорти рослин – Міністерство аграрної політики України. Сформований архів офіційного бюлетеня «Охорона прав на сорти рослин» з 2003 р. в PDF файлах є незручним, трудомістким і обмеженим у багатofакторному пошуку інформації. Мета розробки ІДС «Сорт» — задоволення джерелознавчих потреб суб'єктів господарювання різних форм власності, заявників, власників сортів та володільців патенту. Виникла необхідність автоматизувати процеси пошуку необхідної інформації щодо сортів.

Створення програмного комплексу ІДС «Сорт» забезпечить адміністративний та користувацький доступ до реєстру відомостей про державну реєстрацію прав на сорти рослин у складі: апаратного та програмного веб-серверу системи; архіву даних Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні; комплексу бізнес-логіки системи; бібліотеки користувацьких інтерфейсів.

Тип ІДС «Сорт» – джерелознавча база з глибоким пошуком, розробка якої організаційно дозволить впорядкувати сукупність документів (масивів документів) та інформаційних технологій по збору, обробці, зберіганню та передачі інформації, яка задекларована в запиті абонента щодо результатів науково-технічної експертизи сортів рослин, яка оприлюднена в офіційному виданні Бюлетені «Охорона прав на сорти рослин».

Аудиторія сайту: центральні органи виконавчої влади; суб'єкти господарювання різних форм

власності; громадські організації; наукові установи; заявники; представники заявників; – юридичні та фізичні особи.

Основним завданням є реалізувати ІТ-платформу (серверне та мережеве обладнання) для інсталяції стандартних програмних застосувань, прототипування, розроблення і випробування програмних інтерфейсів системи; створити бібліотеку програмних реалізацій (класів, модулів, контролерів, форматів даних, інтерфейсів обміну даними тощо) веб-серверу системи; спроектувати базу даних відомостей про державну реєстрацію прав на сорти рослин; реалізувати класифікатор інформації бази даних; реалізувати базу даних користувачів системи та класифікатор користувачів; розробити інструментарій для публікації відомостей про державну реєстрацію прав на сорти рослин..

Структура бази даних має містити наступні обов'язкові поля: Ботанічний таксон (українською, англійською, латинською, синоніми); Заявка (номер, дата подання); Назва сорту (українською, англійською); Заявник (код, повна назва українською, назва англійською); Представник (код, повна назва українською, назва англійською); Власник (код, повна назва українською, назва англійською); Номер Свідоцтва про авторство; Номер патенту; Автор сорту (прізвище, ім'я, по батькові українською, англійською); Дата державної реєстрації майнового права інтелектуальної власності на поширення; Дата державної реєстрації майнового права інтелектуальної власності; Результати польових досліджень: ВОС (опис морфологічних ознак); Результати польових досліджень: ПСП (господарські показники); Географічні та зонові рекомендації використання сорту та інші.

Ключові слова: сорт, ботанічний таксон, заявка, експертиза, патент, свідоцтво, автор, Реєстр сортів рослин України.

УДК 633.14:631.16:631.531

ВОЛОЩУК І.С.¹, ВОЛОЩУК О.П.¹, ГЛИВА В.В.¹, ГЕРЕШКО Г.С.¹, СЛУЧАК О.М.¹, КОВАЛЬЧУК Ю.О.²

¹Інститут сільськогосподарства Карпатського регіону НААН, вул. Грушевського, 5, с. Оброшине Пустомитівського р-ну Львівської обл., 81115

²Львівський національний аграрний університет, вул. В. Великого, 1, м. Дубляни, Жовківського р-ну Львівської обл., 80381

e-mail: olexandravoloschuk53@gmail.com, моб. тел.: 067-720-12-39

ВПЛИВ СОРТУ НА ЕКОНОМІЧНУ Й ЕНЕРГЕТИЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО В ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ ЗАХІДНОГО

За ринкових відносин сільськогосподарське виробництво зобов'язане виробляти конкурентоспроможну продукцію як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, яка б відповідала

закупівельній спроможності споживача і була вигідною виробнику. Зниження собівартості насіння має важливе значення й залежить від ефективного використання нових сортів, тому